

ת"פ 16736/10/21 - מדינת ישראל נגד לואי רשק

בית המשפט המחוזי בירושלים
ת"פ 16736-10-21 מדינת ישראל נ' רשק(עציר)
14.7.2022
לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר
המאשימה
נגד
הנאשמים
לואי רשק (עציר)
מדינת ישראל

בא-כוח המאשימה: עו"ד שי עציון (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשם: עו"ד אכרם חליחל

גזר דין

על-פי הכרעת הדין מיום 10.3.2022 הנאשם, יליד 26.3.2001 (כבן 20.5 במועד העבירה וכיום כבן 21 ו-4 חודשים), הורשע בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת **הצתה**, לפי סעיף 448(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירת **תקיפה סתם**, לפי סעיף 379 בחוק זה. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה בעניין העונש.

ביום 3.7.2022 הוגש מטעם שירות המבחן התסקיר לעונש בעניינו של הנאשם והטיעונים לעונש נשמעו בדיון מיום 7.7.2022.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. על-פי חלקו הכללי של כתב האישום, ניזאר הוא בנם של מונזר ונורה רשק (להלן - **המתלוננים**), הגרים ברחוב אל מונתאר בשכונת צור באהר בירושלים. נורה היא דודתו של הנאשם מצד אמו. בין הנאשם לבין ניזאר ישנו סכסוך שהחל כארבע שנים קודם לאירוע שיתואר להלן, על רקע חילופי דברים בתגובה לפוסט שפרסמה סבתם, 'אום בסאם' בחשבון "פייסבוק" שלה.

3. במהלך אירוע משפחתי, שהתקיים באמצע חודש ספטמבר 2021, באולם אירועים בא-ראם, שבו השתתפו הנאשם והמתלוננים, החליפו הנאשם וניזאר מבטים וחלפו האחד על פני השני. הנאשם שאל את ניזאר "מה אתה מסתכל" ודחף אותו בחזה בשתי ידיו, הכה בו מספר אגרופים בפניו ופגע בעינו הימנית. בתגובה לכך, מונזר התקרב אל הנאשם והכה מספר אגרופים בפניו ולאחר מכן עזבו המתלוננים את אולם האירועים ברכבם והנאשם יידה אבנים לעברם.

בעקבות האירוע המתואר, העבירו המתלוננים מסר אל הנאשם ובני משפחתו במספר הזדמנויות, כי ברצונם לערוך "סולחה", אך הם סורבו.

4. כעבור כשבועיים, ביום 26.9.2021, סמוך לשעה 03:27 הגיע הנאשם לבדו ברכבו אל רחוב אל מונתאר. הוא עצר את רכבו ליד בית המתלוננים וירד ממנו עם בקבוק תבערה שהביא עמו ושאותו הדליק עוד ברכב. הנאשם ניסה לזרוק את בקבוק התבערה אל עבר חצר ביתם של המתלוננים, אך הבקבוק החל להתלקח על גופו. הוא השליך אותו על הכביש וניסה לכבות את האש שהחלה להתפשט בבגדיו, נכנס את רכבו, נסע לאחור מספר מטרים עד אשר האש כבתה ומשם נסע אל היציאה מהרחוב.

סמוך לשעה 03:35 חזר הנאשם עם רכבו אל רחוב אל מונתאר מצויד בבקבוק תבערה נוסף. הוא נעמד ליד בית המתלוננים, הצית את בקבוק התבערה הנוסף וזרק אותו אל חצר ביתם של המתלוננים. כתוצאה מכך, ניפץ בקבוק התבערה את השמשה האחורית של רכב מסוג 'מיצובישי פג'ארו', בבעלותו של מונזר, שחנה אותה עת בחצר ביתם של המתלוננים, חדר אל המושב האחורי שהתלקח והאש החלה להתפשט. מונזר שמע את הרעש, יצא אל חצר הבית עם ניזאר ובאמצעות צינור מים כיבה את האש שהחלה להתפשט ברכב.

תסקיר שירות המבחן

5. הנאשם כבן 21 ו-4 חודשים, הוא הבן השלישי מתוך שישה. משפחתו גרה בענתה אצל סבתו מצד אמו. אביו כבן 54, עובד בעבודות מזדמנות. בעבר נשא האב בעושי מאסר בשל עבירות רכוש ועבירות מס. האם עקרת בית. הנאשם נשר מהלימודים לאחר שמונה שנות לימוד ולדבריו, היה זה על רקע מאסרו של אביו והצורך לסייע לפרנסת המשפחה. לדבריו, לצד עבודות שונות ובין השאר, בתחום השיפוצים, השלים תעודת בגרות. כן טען, כי נמנע מהתחברות לחברה שולית וממעורבות בפלילים ואכן, אין לחובתו הרשעות קודמות. הוא שלל שימוש באלכוהול ובסמים, למעט התנסות אחת. עם זאת, בעת עריכת תסקיר המעצר דיווח על צריכת סמים ממושכת יותר.

6. לדברי הנאשם הוא נמנע ממעורבות אלימה וכי הוא נוטה לפתור מחלוקות בדיבור, אך הוסיף כי הוא מתקשה לשאת מצבים של פגיעה על רקע כבוד המשפחה. בעניין העבירות הנדונות טען, כי הרקע להן הוא סכסוך משפחתי, שהחל לאחר חילופי תגובות ברשת החברתית ודברים שנכתבו כלפי אחותו, אך צוין כי היה קושי להבין אם היה גם סכסוך קודם בין בני המשפחה.

הנאשם הכיר באחריותו למעשיו באופן חלקי, תיאר כי אף הוא נפגע, כי המתלונן תקף אותו וכן כי היה מעוניין בעריכת "סולחה". לדבריו, רצה לפגוע ברכבם של המתלוננים כדי להגן על כבוד משפחתו ובכך להציב להם גבול בשל הכעס שחש כלפיהם. הוא התקשה להסביר את מעשיו בבהירות, לרבות את המשכם לאחר שנפגע בעצמו, אך לצד זה ביטא חרטה על מעשיו. הוא אף התקשה להתייחס להשלכות מעשיו, אך אמר כי יוכל להימנע מהישנות התנהגות אלימה והביע שאיפה לנהל אורח חיים תקין ולהקים משפחה לאחר שחרורו מהמאסר. לדבריו, בני המשפחה ערכו "סולחה", לא נותרו משקעים והוא אף הוא שלל רגשות טינה או רצון לנקמה במתלוננים.

כבר בעת עריכת תסקיר המעצר הוצג הסכם "סולחה" מיום 12.10.2021, שעליו חתומים שני הצדדים ואנשים נוספים, שעל-פיו המתלוננים מוותרים על זכויותיהם ותלונותיהם כלפי הנאשם ומשפחתו ואף על תשלום פיצוי. עם זאת, גם כי שלוש שנים קודם לכן נערך הסכם "סולחה", אך הצדדים לא שמרו על קשר ביניהם. מכל מקום, הנאשם טען, כי סלח למתלוננים וכי הוא מעוניין להתרכז בחייו ולהותיר את הסכסוך מאחוריו.

7. שירות המבחן התרשם כי עד האירוע הנדון, אורח חייו של הנאשם היה נורמטיבי, למרות העובדה שכבר בגיל צעיר נאלץ לעזוב את הלימודים כדי לסייע לפרנסת המשפחה. התנהלותו כלפי משפחתו מגוננת, תוך קושי בהפעלת שיקול דעת וכי התנהגותו אף מאופיינת בחוסר בשלות. גורמי הסיכון להישנות עבירות מצדו הם: רגישותו כלפי משפחתו ובייחוד בעניינים הנוגעים לכבוד המשפחה, עד כדי קושי בהפעלת שיקול דעת, בוויסות רגשי וביכולת לשלוט בהתנהגותו. הוא אף עשוי לבטא עמדות המאפשרות התנהגות לא נורמטיבית עם מרכיבים אלימים, ללא הבנת השלכות מעשיו; זהותו לא מגובשת והוא בעל נטייה לריצוי הסביבה, באופן העשוי להוביל להתנהלות פורצת גבול ותוקפנית; חומרת העבירות ומאפייניה, לרבות התכנון והתמשכות המעשה; קושי בהכרה באחריות, תוך טשטוש התנהלותו וכוונותיו; הסכסוך המשפחתי הממושך והאמוצינאלי שהתלקח אף לאחר הסכם "סולחה" מהעבר. לעומת זאת, גורמי הסיכון לשיקום הם: גילו הצעיר; היעדר הרשעות קודמות; תפקוד ללא דופי בעבר והעובדה שלדבריו, השלים את בחינות הבגרות חרף נשירתו המוקדמת מהלימודים; הבעת חרטה על המעשים ושליטת רצון לנקמה או לפגיעה במתלוננים; שאיפות נורמטיביות לעתיד.

שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם היא בינונית-גבוהה, בעוד שמצב הסיכון עבורו הוא סכסוך משפחתי או פגיעה בכבוד משפחתו. כדי לאמוד את מידת הסיכון כיום, נדרשת פגישה עם המתלוננים, דבר שלא נעשה ולשם כך התבקשה ארכה נוספת בת חודש. אולם לנוכח התנגדות בא-כוח הנאשם לדחייה זו, אשר התבקשה לאחר המתנה בת כארבעה חודשים להגשת התסקיר, שירות המבחן לא התבקש להשלימו.

הראיות לעונש

8. מטעם הנאשם הוגשו תעודת פטירה של סבו של הנאשם (נ/1); הסכם "סולחה" (נ/2); תמונת הרכב של המתלוננים שניזוק (נ/3).

מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש.

טענות הצדדים בעניין העונש, לרבות דברי הנאשם

טענות המאשימה

9. בא-כוח המאשימה עמד על כך שהערכים המוגנים הנפגעים מעבירת הצתה הם הסכנה הכרוכה בהצתה ובאש

המתפשטת וכן החובה לשמור על גופם ועל רכושם של המתלוננים.

בעניין נסיבות העבירה טען, כי דובר בשני ניסיונות הצתה, אחד אחרי השני. הראשון לא הצליח ואילו השני גרם להצתת הרכב, בעוד שהדבר נעשה על רקע סכסוך קודם.

10. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת, הפנה בא-כוח המאשימה אל שני פסקי הדין הבאים:

ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל** (8.8.2018) - הרשעה בעבירת הצתה במסגרת הסדר טיעון. דובר בהצתת עסק לתיקון תקרים (פנצ'ריה). הנאשם צעיר נעדר הרשעות קודמות. נקבע מתחם עונש בין 2 ל-5 שנות מאסר. הושתו 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 36300-05-15 **מדינת ישראל נ' דאבאש** (15.3.2018) - שני הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת הוכחות בעבירת הצתה וחבלה במזיד לרכב. הנאשם 2 הורשע גם בשיבוש מהלכי משפט. רכב אחד הוצת כליל ורכב שני הוצת באופן חלקי. לנאשם 1 הרשעה אחת קודמת והנאשם 2 נעדר הרשעות קודמות. נקבע מתחם עונש בין 26 ל-48 חודשי מאסר. על שניהם הושתו 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלון בסך 1,500 ₪. במסגרת הערעור הופחת העונש ל-26 חודשי מאסר בפועל (ע"פ 3385/18 **דאבאש נ' מדינת ישראל** (27.5.2019)).

11. עמדת המאשימה היא כי על מתחם העונש להיות בין שנתיים לארבע שנות מאסר. בעניין מיקום העונש בגדרי המתחם טען בא-כוחה, כי מדובר בנאשם צעיר, נעדר הרשעות קודמות, אשר הודה והכיר באחריותו. מנגד, שירות המבחן התרשם מרמת מסוכנות בינונית-גבוהה להישנות עבירות דומות ולנוכח הסכסוך הפעיל ושאר הנתונים שפורטו בתסקיר, עולה רושם בדבר פוטנציאל נפיץ להישנות עבירות. עמדת המאשימה היא אפוא, כי על עונשו של הנאשם להיות בתחתית מתחם העונש וכן כי יש להשית עליו מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננים.

טענות ההגנה

12. בא-כוח הנאשם טען כי לא ניתן להקיש מהפסיקה שאליה הפנה בא-כוח המאשימה, בהיותה עוסקת בנסיבות שונות וחמורות יותר. אחד עוסק בהצתת רכב ואילו בשני דובר בהצתה לאחר תכנון, פריצה לחצר בית והצתת שני כלי רכב.

בא-כוח הנאשם טען כי מדובר בנאשם צעיר, נעדר הרשעות קודמות, שניהל אורח חיים נורמטיבי וכי זו הסתבכות הראשונה בפלילים. הוא הכיר באחריותו למעשים בשלב מוקדם והביע חרטה. בעניין נסיבות העבירה טען, כי הנאשם והמתלון הם קרובי משפחה, שניהם צעירים, שנוצר ביניהם סכסוך על רקע פרסומים ברשת החברתית וכי אירוע ההצתה אירע על רקע הסכסוך שהחל שבועיים קודם לכן, עת המתלון תקף את הנאשם בפני אנשים במהלך חתונה משפחתית. המשפחות גרות במרחק זו מזו. לטענת בא-כוח הנאשם, אף המתלון נחקר במשטרה, אך לא הוגש נגדו

כתב אישום. כן טען, כי לרכב שהוצת נגרם נזק יחסית קל, כפי שעולה מהתמונות.

עוד טען בא-כוח הנאשם, כי לאחר האירוע נערך הסכם "סולחה" ומאז, למרות מעצרו של הנאשם, ישנם יחסים טובים בין המשפחות. לטענתו, מצער שלמרות הזמן הממושך שעמד לרשות שירות המבחן, הם לא הספיקו לשוחח עם המתלוננים, כפי שביקשו לעשות. כן טען, כי יש לשקול את העובדה שבמהלך מעצרו, השתתף הנאשם בקבוצות טיפוליות וכי התנהגותו הייתה ללא דופי. כמו כן ביקש לשקול את פטירת סבו החולה במהלך תקופת מעצרו של הנאשם ואת העובדה שנמנעה ממנו האפשרות להשתתף בלוויה של סבו.

13. בעניין מתחם העונש טען בא-כוח הנאשם, כי יש לקבוע מתחם עונש אחד. לגבי עבירת התקיפה, ניתן היה להסתפק במאסר מותנה ובקנס. בעניין עבירת ההצתה, ישנו מנעד רחב בענישה, אך לטענתו, בדרך כלל נקבע מתחם עונש בין מאסר בעבודות שירות ל-22 חודשי מאסר בפועל, וזאת למעט מקרים חריגים שבהם דובר בהצתת בית עסק או בית מגורים או שהייתה הרשעה בעבירות נוספות. בנסיבות הנדונות טען, כי על מתחם העונש להיות בין 8 ל-20 חודשי מאסר וכי יש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ולהסתפק בתקופת מעצרו.

14. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת, הפנה אל פסקי הדין הבאים:

ת"פ (מחוזי ירושלים) 69103-01-20 **מדינת ישראל נ' אבו סרחאן** (3.6.2021) (גזר דין שלי). הרשעה בעבירת הצתה בשל הצתת רכב. הנאשם צעיר נעדר הרשעות קודמות. נקבע מתחם עונש בין 9 חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות, ל-24 חודשי מאסר. הושתו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסרים מותנים, פיצוי למתלונן וצו מבחן לשנה. העונש נקבע כאמור, בין השאר, לנוכח הנסיבות החריגות של הסכסוך שהוביל למעשי הנאשם ובהתחשב בין השאר, בכך ששהה במעצר בית ממושך, במשך כ-16 חודש, חלקו מלא וחלקו מעצר בית חלקי.

ע"פ 8435/17 **נפתלי נ' מדינת ישראל** (7.4.2017) - הרשעה בעבירת הצתה. דובר בהצתת רכב על רקע חשד שלמתלונן קשר רומנטי עם גרושתו של הנאשם. נקבע מתחם עונש בין 8 ל-22 חודשי מאסר. בהתחשב בנסיבותיו האישיות, במצבו הרפואי המורכב ובהרשעותיו הקודמות, הושתו על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, הופעלו 6 חודשי מאסר מותנה במצטבר ופיצויים למתלונן בסך 4,000 ₪. בערעור נקבע כי המאסר המותנה יופעל בחופף ובסך הכול 10 חודשים.

ת"פ (מחוזי ירושלים) 69603-11-18 **מדינת ישראל נ' סלאימה** (14.4.2019) (גזר דין שלי) - הרשעה בעבירת הצתה בשל הצתת רכב, שהסב גם נזקים לבית. בשל קשיים ראייתיים, הוסכם במסגרת הסדר הטיעון כי עונש המאסר יהיה למשך 13 חודש. בנוסף לכך הושתו מאסרים מותנים ופיצוי למתלוננים בסך 6,000 ₪.

ע"פ 6466/18 **ראג'אבי נ' מדינת ישראל** (1.5.2019) - הרשעה בעבירת הצתה בשל הצתת רכב, שלא נשרף כליל. ההצתה הייתה באמצעות בקבוקי תבערה על רקע סכסוך. נקבע מתחם עונש בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ל-20 חודשי מאסר. עונשו של המערער הושווה לעונשם של שותפיו והועמד על 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

דברי הנאשם

15. הנאשם אמר שהוא יודע שטעה וכי זו הפעם הראשונה שעשה כזו טעות. הוא לא חשב שיגיע למצב שבו יהיה במעצר. לדבריו, הוא נענש עכשיו על מעשיו ומבקש לרחם עליו. זו העבירה הראשונה שעבר והוא מתחייב שזו אף תהיה האחרונה.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם

16. הערכים החברתיים הנפגעים מעבירת הצתה הם שלום היחיד והציבור וההגנה על הקניין. חומרת העבירה נלמדת גם מהעונש המרבי הקבוע לצדה, העומד על חמש-עשרה שנות מאסר. לא אחת הודגשה חומרתה הרבה של עבירה זו בעיקר בשל הסיכון הגלום בהצתה, העובדה שהאש עלולה להתפשט ללא שליטה ולהסב נזקים לגוף ולרכוש המצוי בסביבת הרכוש שהוצת. **"בהצתה טמון נזק הרסני. אש המתפשטת באופן בלתי מבוקר זורה הרס, ומסכנת את האדם ואת החי, את הגוף ואת הרכוש. לא בכדי עמד בית משפט זה על חומרת עבירת ההצתה, ודומה כי אין צורך להכביר בכך מילים"** (ע"פ 2939/19 חלפון נ' מדינת ישראל (2.2.2020), כבוד השופט ע' גרוסקופף, פסקה 6).

לנוכח חומרתה של עבירת ההצתה, לא אחת הודגש כי עבירה זו מחייבת החמרה בענישה וכי בדרך כלל, הענישה בשל עבירה זו היא מאסר בפועל (ראו למשל, ע"פ 6720/16 מדינת ישראל נ' פלוני (3.7.2017), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 9 והפסיקה שם (להלן - ע"פ 6720 פלוני)).

עם זאת, אף נקבע כי בעבירת הצתה ישנם **"מדרגי ביניים של חומרה"** ובהתאם לכך, גם מדרג בענישה, אשר נקבע לנוכח נסיבותיה של העבירה ובכלל זה, **"הצתה של נכס בנסיבות שאין לחשוש כי ההצתה תתפשט לרכוש אחר; הצתה של נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתה של נכס שיש בה פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתה של נכס בנוכחותו הקרובה והמיידית של אדם, מה שמגביר את פוטנציאל הפגיעה בגוף ובנפש; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש על אף שהמצית לא התכוון לכך (מחשבה פלילית של פזיזות); והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש... מובן כי בתוך מדרגי ביניים אלה יש להבחין בין נסיבות שונות לחומרה או לקולא, כמו ערך הרכוש שהוצת או מספר האנשים שעמדו תחת סיכון של פגיעה"** (ע"פ 4036/13 אמארה נ' מדינת ישראל (5.10.2014), כבוד השופט י' עמית, פסקה 6).

בענייננו נראה כי מדובר בהצתה במדרג חומרה בינוני ובהתאם לכך, אף הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים הייתה

בעוצמה בינונית.

מדיניות הענישה הנוהגת

17. בחינת הפסיקה שאליה הפנו באי-כוח הצדדים, כמו גם פסיקה נוספת, מעלה מנעד ענישה יחסית רחב בנסיבות דומות, שבהן על רקע סכסוך קודם הצית הנאשם את רכבו של בעל ריבו. כך בין השאר, עולה מפסקי הדין הבאים:

ע"פ 2360/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.8.2012) - המערער, שלחובתו הרשעות קודמות, הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה ובעבירה של הפרת הוראה חוקית. על רקע סכסוך שכנים הצית את רכבה של שכנתו והפר צו הרחקה. בהתחשב בנסיבותיו החריגות ובהן היותו סייען של כוחות הביטחון והיותו סובל מפוסט טראומה, הושתו עליו 21 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

ע"פ 6720/16 **פלוני** - המשיב הורשע על-פי הודאתו בעבירת הצתה ובעבירת איומים. הוא הצית את רכבו של המתלונן ואיים עליו על רקע חשדו כי בת זוגו לשעבר מקיימת עמו קשר רומנטי. נקבע מתחם עונש בין 2 ל-4 שנות מאסר. בהתחשב בהודאתו, היעדר הרשעות קודמות, נכונותו לפצות את המתלונן, נסיבות חייו הקשות, מצבו הכלכלי שהורע, תמיכת קרוביו ותהליך השיקום שאליו פנה ביוזמתו, הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו מבחן למשך שנה. ערעור המדינה התקבל ועונשו הוחמר לשנת מאסר בפועל.

ע"פ 3941/19 **ממרם נ' מדינת ישראל** (2.10.2019) - המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה, בשל הצתת שלושה כלי רכב של שכנו. בשל קשיים ראייתיים, הוסכם כי המאשימה תעתור להשתתף 14 חודשי מאסר. בהתחשב בגילו הצעיר, בתסקיר החיובי, בתהליך השיקום, בתקופות המעצר ומעצר הבית הממושכות, בכך שההצתה הייתה על רקע חניית המתלונן בחניית אביו הנכה ופיצוי בסך 100,000 ₪ ששילם למתלונן, שעלה על שווי כלי הרכב שהוצתו, עונש המאסר בפועל הועמד על 13 חודש, תוך קביעה כי אין מקום למאסר בעבודות שירות.

ע"פ 4052/15 **חיימוב נ' מדינת ישראל** (10.12.15) - המערער, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על פי הודאתו בעבירת הצתה, לאחר שהצית את רכבה של חברתו לשעבר של חברו. על-פי הסדר הטיעון נקבע כי העונש המרבי יהיה 20 חודשי מאסר בפועל. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-26 חודשי מאסר. העונש הועמד על 12 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות העבירה

18. נסיבות מעשי העבירות אשר נשקלו, הם אלו: **ראשית**, עבירת ההצתה נעברה לאחר תכנון מוקדם. אף לאחר שהנאשם עצמו נפגע ממעשיו, הוא דבק בהם והמשיך בהם בכך שחזר עם בקבוק תבערה נוסף כדי להשלים את ההצתה שתכנן. בעניין עבירת התקיפה, אף אם הנאשם ראה במבטיו של ניזאר משום התגרות, בפועל הנאשם הוא זה שהחל בתקיפה הפיזית; **שנית**, הרקע לעבירות היה התכתבויות ברשת החברתית, שאותן חווה הנאשם כפוגעות

במשפחתו, אולם אפילו ראה בכך משום התגרות, אין צריך לומר כי הדבר אינו יכול להצדיק מעשה חמור של הצתת רכוש, שתוצאותיה עשויות היו להיות מסוכנות; **שלישית**, הנאשם עבר את העבירה לבדו. חזקה עליו שהבין את משמעות מעשיו ואת חומרתם ואף יכול היה להבין את הפסול שבמעשיו. ממילא הוא אף יכול היה להימנע מהם; **רביעית**, הנזק שנגרם מההצתה היה צפוי. אלמלא כיבו המתלוננים את האש, אף עלול היה להיגרם נזק חמור מזה שנגרם בפועל.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

19. לאחר שקילת מכלול השיקולים, לרבות עיקרון ההלימה, הערכים החברתיים שנפגעו ממעשה העבירות ומידת הפגיעה בהם, תוך שקילת מדיניות הענישה הנהוגה ושקילת הנסיבות שבהן נעברו העבירות, כפי שכל אלו פורטו לעיל, נראה כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין **שניים עשר חודש לעשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל**.

גזירת עונשו של הנאשם

נסיבותיו של הנאשם (שאינן קשורות במעשה העבירה)

20. נסיבותיו של הנאשם אשר נשקלו, הן העובדה שהנאשם צעיר, שניהל אורח חיים נורמטיבי והוא נעדר הרשעות קודמות. כאמור בתסקיר, אף ניכר כי רצונו להניח לסכסוך שהיה, לשקם את חייו לאחר מאסרו, לנהל אורח חיים נורמטיבי ולהימנע מכל מעורבות פלילית נוספת, כפי שאף אמר בבית המשפט. כן נשקלו נסיבות חייו המורכבות, שבעטין נאלץ להפסיק את לימודיו בשלב מוקדם מאד כדי לסייע בפרנסת המשפחה. כמו כן ניתן משקל להודאתו, להכרתו באחריות למעשים, גם אם שירות המבחן ציין כי ניכר שהכרתו זו היא חלקית. כן ניתן משקל לחרטה שהנאשם הביע לפני שירות המבחן ושוב בבית המשפט.

מנגד, ניתן משקל גם לגורמי הסיכון שעליהם עמד שירות המבחן, כמפורט לעיל, בעיקר לעובדה שניכר כי הסכסוך טרם שכך לחלוטין וכי כטענת בא-כוח המאשימה, ישנו פוטנציאל נפיץ להישנות אירועים כלפי המתלוננים, העלולים להסלים למצב אלים.

21. לבסוף, לא נראה כי יש בהסכם הסולחה שעל-פי הנטען נערך, כדי להעלות או להוריד. דומה כי אף שירות המבחן לא ייחס לכך משקל רב, בין השאר, על רקע סולחה קודמת שנערכה בין משפחת הנאשם לבין המתלוננים לפני מספר שנים, אשר נראה כי לא החזיקה מעמד.

למעלה מהדרוש יוער, כי אמנם ישנן גישות שונות בעניין המשקל שיש לתת להסכמי סולחה, אך דומה כי בדרך כלל הגישה בפסיקה היא כי זהו כלי לבר-משפטי שמטרתו פיוס בין הנצים, אך משקלו לעניין קביעת העונש מוגבל ומועט (ע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (5.11.2019), כבוד השופט י' אלרון, פסקה 21-22 (להלן - עניין **סובח**). כן ראו סקירה נרחבת של הפסיקה והספרות בעניין הסכמי סולחה בע"פ 6496/21 **ריאן נ' מדינת ישראל**

(20.12.2021), כבוד השופט ג' קרא, פסקאות 13-15 (להלן - **עניין ריאן**)). נראה כי הגישה המקובלת בפסיקת בית המשפט העליון היא כי לא רק שמשקלם של הסכמי סולחה מועט, אלא שאף אין לתת משקל להתחייבויותיהם של נפגעים במסגרתם לחזור בהם מהתלונות שהגישו. על הוראות מסוג זה נאמר, כי הן מעין "**הפרטת ההליך הפלילי**", פגיעה באינטרס הציבורי, בהרתעה מפני ביצוע עבירות דומות והשלמה עם מעגל האלימות שקדם ליישוב המחלוקות "בדרכי שלום" (**עניין ריאן**, פסקה 14; **עניין סובח**, פסקה 22).

גזירת העונש המתאים לנאשם

22. שקילת כלל השיקולים שעליהם עמדנו, תוך איזון ביניהם ותוך שקילת טענותיהם של באי-כוחם של המאשימה ושל הנאשם, מובילים לכך שעונשו של הנאשם יהיה בתחתית מתחם העונש ההולם. זאת לצד מאסר מותנה שישמש גורם מרתיע מפני חזרתו לעבור עבירות מהסוג שבהן הורשע ותוך חיובו בפיצוי המתלוננים.

בעת קביעת הפיצוי, ניתן משקל להיקף הנזק שנגרם בפועל וכן לכך שכידוע, הפיצוי אינו ממצה את כלל הסעדים האזרחיים וכי בעיקרו, זהו פיצוי בעל היבט חינוכי-ערכי.

גזר הדין - סיכום

23. עונשו של הנאשם יהיה אפוא, כלהלן:

א. מאסר בפועל למשך שניים-עשר חודש, החל מיום מעצרו ביום 27.9.2021 (במקרה של סתירה לרישומי שב"ס, יש לפעול על-פי רישומי שב"ס).

ב. מאסר מותנה למשך ארבעה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת הצתה, עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

ג. מאסר מותנה למשך חודשיים. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת אלימות או עבירת רכוש מסוג עוון, או ניסיון לעבור עבירה כאמור.

ד. פיצוי למתלוננים בסך 4,000 ₪. הנאשם רשאי לשלם את הפיצוי בעשרים תשלומים עוקבים, רצופים ושווים, החל מיום 1.9.2022.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ט"ו בתמוז התשפ"ב, 14 ביולי 2022, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים, כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

תמר בר-אשר,
שופטת